

Informasjon om arvelig katarakt (hereditary cataract, HC/juvenil katarakt) hos staffordshire bullterrier og boston terrier

(pr november 2017)

Arvelig katarakt er en sykdom der linsen i øyet gradvis blir uklar og får gråhvite forandringer. Katarakt kalles derfor grå stær på folkemunne. Når linsen blir uklar, slippes ikke lyset inn til nervecellene i øyet på normal måte. Dette gjør at hunden får nedsatt syn og til slutt blir blind.

Kliniske symptomer

Arvelige former for katarakt er godt kjent hos mange raser. Affiserte hunder utvikler katarakt i begge øyne i relativt ung alder. Linsene er altså normale ved fødsel, det vil si at katarakten er ikke medfødt. Katarakten oppstår oftest i løpet av de første levemånedene, og hundene kan bli blinde i 2-3-årsalderen.

Diagnose - behandling

Diagnose kan stilles ved øyeundersøkelse foretatt av en autorisert øyelyser. Det finnes pr i dag ingen effektiv behandlingsmetode for å stoppe utviklingen av katarakt, men tilstanden kan opereres (linsemateriale fjernes) for å bevare synet eller en rest av syn. I noen tilfeller fører katarakt til at det utvikles en betennelse i dypere lag av øyet (uveitt), noe som er smertefullt og må behandles av dyrlege.

Nedarving

Arvelig katarakt hos staffordshire bullterrier og boston terrier nedarves autosomalt recessivt. Autosomal recessiv nedarving innebærer at hunden må få ett

sykdomsgen fra hver av sine foreldre for å utvikle sykdom. Kun hunder som har sykdomsgenet i dobbel dose (homozygote) utvikler sykdom (se tabell). Det finnes også andre former for katarakt, sannsynligvis også hos staffordshire bullterrier, som man pr i dag ikke kan DNA-teste for. Katarakt kan også oppstå som følgesykdom til noen andre lidelser. DNA-testing erstatter ikke øyelysning, men er et viktig supplement.

DNA-test

Når du skal ta prøve av hunden din, henter du NKKs DNA-skjema via «Min side» på www.nkk.no. Dette skjemaet sendes IKKE til laboratoriet, men sendes NKK av eier sammen med prøvesvar/sertifikat når det kommer fra laboratoriet. Prøven MÅ tas og sendes av veterinær, som også må kontrollerer hundens chip.

Mer informasjon om DNA-testing mm i følgende dokumenter:

DNA – laboratorier, tester, raser - oppdatert oversikt over DNA-tester med sentral registrering hos ulike raser og godkjente laboratorier

Registreringshåndbok (Regler for registrering av hund)

– oppdatert oversikt over raser med tilleggskrav til foreldredyr for registrering av valper, feks DNA-tester

Skal hunden din DNA-testes? – praktisk informasjon om hvordan du går fram for å få testet en hund

Mulige svar på DNA-testen

Diagnose	Forklaring
Fri (homozygot for det friske genet)	Hunden bærer ikke genet for sykdommen det er testet for, og vil ikke utvikle sykdommen
Bærer (heterozygot for sykdomsgenet)	Hunden bærer genet for sykdommen, men vil <i>sannsynligvis</i> ikke selv utvikle sykdommen. Dersom en bærer brukes i avl, må den kun pares med en hund som er testet fri for dette genet. Da vil ca halvparten av avkommene være bærere, mens resten vil være fri for genet. Ingen avkom etter en slik kombinasjon vil utvikle sykdommen. <i>En bærer skal <u>ikke</u> pares med en annen bærer eller en hund som er syk/affisert.</i>
Syk/affisert (homozygot for sykdomsgenet)	Hunden har fått genet for sykdommen fra begge sine foreldre og er allerede syk eller vil etter all sannsynlighet utvikle sykdommen

